

MARTA

Een toneelspel voor adolescenten

door

PETER KREMEL

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V. – 2000 Antwerpen

Tel: 03 366 44 00

E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MARTA** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **PETER KREMEL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2023/0220/028
ISBN 9789038516974

Copyright: © 2023 Toneelfonds J. Janssens bv

Internet: www.toneelfonds.be
E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van **TONEELFONDS JANSSENS** te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van **TONEELFONDS JANSSENS** te Antwerpen.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij **TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen**

Telefoon 03 366 44 00

Website: www.toneelfonds.be

Email: rechten@toneelfonds.be

IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:

Aankoop van minimaal 12 tekstboekjes bij de uitgever.

Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.

Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.

U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):

1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens

2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten NEDERLAND: I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten, Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar Telefoon (072) 5112135 – info@ibva.nl. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES

(6à7 meisjes – 5à6 jongens)

MARTA, getraumatiseerd apathisch meisje dat mankt, niet praat en een tic heeft. Lange zwarte haren die meestal voor haar ogen hangen. In de magische scènes speelt ze een normaal meisje van vijf.

LUIS, leider van de groep. Wil iemand worden. Verzamelt kroonkurken om in het World Record Book te geraken. Erg zorgdragend voor Marta.

JUNO, ruwe bolster. Kort lontje. Vechtersbaas.

FABIO, een slungelige, brave, wat simpele jongen. Heeft mond vol rotte tanden. (of ontbrekende voortanden.)

DUDU, woelwater met een klein blaasje. Zenuwachtig, grappig, rap manneke.

LUNA, braaf meisje, emotioneel. Veel slechte zaken meegemaakt in haar favela. Droomt ervan om zangeres en danseres te worden.

MINA, nonchalante je m'en foutiste. Draagt 'leren' jekker, zonnebril, wilde haarbos. Uitdagend gekleed. Neemt het leven zoals het komt.

CLARA, kan hard en meedogenloos maar ook lief en aanhankelijk zijn. Is hopeloos verliefd op Luis en jaloers op Marta. Dierenvriend.

JULIA, goede inborst, meelevend en meevoelend. Snel verliefd. Vooral op alles wat rijk en aanzien heeft. Grote droom: model worden.

ANNA, draagt versleten geel truitje van de Braziliaanse voetbalploeg. Ze wil voetbalster worden. Sterk karakter. Beschermend, eerlijk en rechtuit.

SARA/ELIO, kleinste spruit (10 jaar) - Kleinere maar schattige rol. Kan door meisje of mits kleine aanpassingen door jongen gespeeld worden.

MARCO, zoon van de hoteleigenaar. Knappe verschijning in mooie kledij. Komt niet uit de favela's. Groot contrast met de andere kinderen. Rustig en down to earth.

De spelers (behalve Marco) dragen afgedragen kleren, haren onverzorgd. De meeste meisjes dragen shorts en T-Shirts. Jongens korte of lange jogging en polo. Marta draagt rok en blouse in donkere kleuren.

DECOR

Een grote kamer op de derde verdieping van een flatgebouw. Twee hoge ramen zonder vensters en afgezet met planken. Op de vloer kartonnen dozen, versleten canapé en één stoel. Veel kussens en wat matrassen. Graffiti op de muren, rommel. De ene doos staat met de onderkant naar boven, de andere met de bovenkant. In de doos van Luna is een deur gemaakt (uitgesneden met tape terug vastgemaakt). Men ziet in het begin niet dat er iemand in zit. De doos van Luna heeft als dak een oud regenscherm. Van één raam moeten de planken verwijderd kunnen worden. (Velcro.) Tussen de planken zijn grote gaten voor de lichtinval en waardoor men makkelijk naar buiten kan kijken. Luis moet op een bepaald moment door het raam vallen.

Noot aan de regisseur: Om mijn visie te verduidelijken zal u regelmatig mijn regieaanwijzingen terug vinden. Het staat u vrij om, binnen de lijnen van het verhaal, uw eigen visie op de inhoud los te laten. Veel succes!

EERSTE BEDRIJF

Introctiemuziek: Garota de Ipanema (Girl of Ipanema, Bossa nova- bij voorkeur uitvoering van Getz en Gilberto).
<https://www.youtube.com/watch?v=c5QfXjsoNe4>

Scène 1: Marta (onder muziek)

Marta – Luis – Juno – Clara - Julia

(Luis ligt languit in de zetel, in de kussens en op matrassen liggen Juno, Clara en Julia te slapen. Nacht, maan schijnt door de ramen. Met haar lange zwarte wilde onverzorgde haren voor haar gezicht, haar handen samengevouwen onder haar kin, licht mankend en met regelmatige milde spastische hand- en hoofdbewegingen (tics) sloft Marta naar de zetel waarin Luis ligt te slapen. Ze vleit zich tegen hem aan zodat ze lepeltje-lepeltje komen te liggen. Instinctief legt Luis zijn arm rond haar middel. Marta neemt de arm stevig vast, steekt haar duim in haar mond en drukt zich tegen Luis aan.)

(Fade out.)

Scène 2: De ochtendstond heeft....

Luis – Clara – Juno – Julia – Fabio – Anna – Dudu – Marta - Sara

(Het wordt licht. Op de kussens/matrassen liggen Juno, Julia en Clara te slapen. Luis staat aan het raam en kijkt peinzend tussen de planken naar buiten. Marta zit in de zetel apathisch lichtjes voor en achteruit te schommelen. Clara wordt wakker, geeuwt en staat recht. Ze ziet Luis onbeweeglijk naar buiten kijken en gaat bij hem staan. Ze kijkt mee naar buiten.)

CLARA: *(Zachtjes)* Niets zo mooi als de opkomende zon boven Rio....Niet Luis?

LUIS: Hmm.

CLARA: Waaraan denkt ge?

LUIS: Aan ons.

CLARA: Ons? Oh wat lief.

(Ze neemt hem vast, hij duwt haar zachtjes van zich af.)

LUIS: Wij bedoel ik, hier allemaal samen, onze groep... en Marta...

CLARA: *(Ontgoocheld)* Oh! Ja...natuurlijk...Marta...

LUIS: Ik weet niet of...Ach laat maar, is niet belangrijk... Die zon is inderdaad geweldig mooi Clara.

JUNO: Oeahh!

CLARA: Gedaan met de rust.

(Juno staat recht, krabt eens in zijn haar en aan zijn achterwerk en gaat naar Luis bij het raam.)

JUNO: *(Geeuwend)* Wat staat jij hier te doen? Wortel schieten?

LUIS: Genieten van de zonsopgang Juno!

JUNO: Die komt toch elke morgen op?

LUIS: *(Zucht)* Klopt!

JUNO: Gij zijt deze nacht toch geen watje geworden? Straks gaat ge nog genieten van de bloemekes en de bijtjes of van ons kutleven. Hihi!

(Clara gaat naar Julia en schudt haar bruusk wakker.)

CLARA: Opstaan! Het is tijd! Opstaan!

(Julia steekt verveeld haar hoofd onder een kussen. Clara schudt wat harder.)

Opstaan! Julia! Opstaan!

JULIA: Laat me gerust.

JUNO: Clara, stop met dat geroep verdomme! Of wilt ge dat ik de hele dag hoofdpijn heb?

CLARA: *(Gepikeerd)* Gij moet uw klep houden. Als het tijd is om op te staan is het tijd om op te staan. De ochtendstond heeft goud in de mond. Opstaan! Opstaan!

JUNO: Wilt ge mijn vuist 'op' uwe mond! Trut!

(Julia gooit kussen naar Clara.)

JULIA: Ambetante tik met uw tamtam altijd. Kunt ge mij nooit eens zachtjes wakker maken. Gevoelig en met veel liefde.

CLARA: Ik zal morgen een emmer koud water gebruiken. Is dat gevoelig en met liefde genoeg?

JULIA: Ik verzuip u in uw koud water!

CLARA: Wie gaat ge daarvoor halen?

(Julia sleurt Clara in de kussens.)

Aaaah!

(Een kussengevecht start.)

JUNO: Catfight!

(Fabio enthousiast uit zijn doos.)

FABIO: Waar?

JUNO: Daar!

(Clara en Julia roepen elkaar geen al te lieve woordjes toe (keuze van de regisseur). Er wordt ook met de haren getrokken. Fabio en Juno supportereren.)

JUNO: Julia! Julia!

FABIO: Clara! Clara!

(Anna komt boos uit haar doos.)

ANNA: Kan dat wat stiller!

JUNO: Hey Anna, kom mee supportereren. Julia is aan 't winnen.

FABIO: Dat is niet, Clara! Clara! Clara!

(Anna gaat boos naar de twee vechtende partijen en haalt ze uit elkaar.)

ANNA: Genoeg! Stop ermee!

JULIA: 't Is een onnozel trut!

CLARA: En gij een luie doos.

(Het gevecht start terug. Een geweldige schreeuw van Marta in de zetel die met haar handen aan haar oren heftig voor en achteruit aan 't schudden is.)

MARTA: Aaaaaah! Aaah!

(Iedereen kijkt Marta aan. Het gevecht stopt. Luis gaat direct naar haar toe, zet zich naast haar in de zetel en neemt haar vast.)

LUIS: Rustig Marta! Rustig.

ANNA: Tevreden over jullie resultaat!?

JULIA: Zij is begonnen.

CLARA: Gij hebt mij aangevallen!

(Ze willen terug vechten. Anna stopt hen.)

ANNA: Kan mij geen zak schelen wie of wat begonnen is! Ge stopt nu! Ambrasmakers! Altijd hetzelfde. Het ene moment kunt ge niet zonder elkaar en twee minuten later lust ge elkaar rauw.

JUNO: Anna de pitbull! haha.

ANNA: Hou uw mond onnozelaar! In plaats van erop te staan kijken hadt ge hen beter uit elkaar gehouden.

JUNO: En 't gevecht van de eeuw van die twee stoeipoezen missen, voor geen miljoen.

ANNA: En gij Fabio!

FABIO: Tsja, eh, eerlijk...eh ik heb eh... al wel betere gevechten gezien eh.. Hihi!

JUNO: Haha, ik heb al betere gevechten gezien zegt hij, hahaha! Fabioke, gij zijt geweldig gij, haha!

FABIO: Vindt ge?

ANNA: Kiekens! En gij 'grote leider'?

LUIS: Wat?

ANNA: Te goed om uw handen vuil te maken?

(Luis laat haar zijn zwarte handen zien.)

LUIS: Hoeveel vuiler wilt ge ze nog hebben Anna? Kom Marta, ik zal u wat water geven.

(Luis verdwijnt met Marta van het podium.)

ANNA: De pot op jongen.

(Een doos wordt met veel kracht in de hoogte geslingerd. Uit de doos komt Dudu gestormd. Hij loopt haastig het podium af, handen op zijn kruis.)

DUDU: Oeioeioei!pipi!pipi!pipi! Oeioeioeioeioei!

JUNO: De pispot is ook wakker geschoten. Hihi.

ANNA: Maakt gij de kleine maar wakker in plaats van op alles en nog wat commentaar

te geven.

JUNO: Ik?

ANNA: Gij zijt hier toch de stoere van de groep hé Juno.

JUNO: Ja maar..

ANNA: Maar wat?

(Juno kijkt naar Fabio.)

FABIO: Ik eh... moet ook eh... eigenlijk dringend...

(Fabio af. Juno kijkt naar Clara.)

CLARA: Ik sta ook op springen.

JULIA: Clara wacht ik ga mee.

(Beiden af als grote vriendinnen.)

JUNO: Ge gaat mij dat toch niet alleen laten doen hé?

ANNA: Allez Juno? Gij zo een macho!

JUNO: Ja eh nee... maar ge weet ook hoe die...

ANNA: Daarom laten we het door de sterkste en stoerste beer van de groep doen of zijt gij een watje?

JUNO: Ja eh nee... allez maar...

ANNA: Boa sorte Juno! (Succes) *(af.)*

JUNO: Ja maar hey....Verdomme hé.

(Juno haalt diep adem en gaat naar één van de dozen. Hij klopt er zachtjes op.)

Sara opstaan! Sarake!

(Eerst geen beweging. Juno klopt nog eens, nu wat harder.)

Sara, opstaan!

(Het doosje kruipt plots weg en blijft wat verder staan.)

Elke morgen hetzelfde. Luilak!

(Dudu komt terug binnen.)

DUDU: Amai, dat was dringend.

JUNO: Ah Dudu, help mij eens Sara wakker maken.

DUDU: Eh... ai.. ik krijg ineens een geweldige onderhuidse druk langs achter... Ik moet dringend nog eens terug... verstaat ge? Oeioei! Dringend! *(snelt podium af.)*

JUNO: Dudu! Dudu!... Lafaard!.... Verdomme hé... Dan maar de korte pijn. Komaan Sara opstaan!

(In zijn colère heft Juno de doos met een ruk omhoog. Sara springt naar Juno en grabbelt hem bij zijn been. Juno tracht de grommende Sara van zich af te gooien maar het lukt niet.)

Laat los, Sara los... Verdomme rotjong... Los zeg ik... Niet bijten!... Niet bijten! Auw niet bijten!

(Black-out)

Scène 3: Laat het los

Luna - Sara

(Het podium is leeg. De paraplu gaat omhoog. Luna komt tevoorschijn.)

LUNA: Goede morgen allemaal!

(Ze kijkt rond. Alleen Sara zit triest met een oude pop op de kussens te spelen.)

Sara? Waar is iedereen?

SARA: Weet niet. Heb alleen Juno gezien.

LUNA: Wat is er? Ge kijkt zo triest?

SARA: Juno is boos op mij.

LUNA: Waarom?

SARA: Omdat ik in zijn been heb gebeten ... het bloedde.

(Luna komt uit haar doos.)

LUNA: Maar dutske toch. Niemand is boos op jou. Wie kan er nu op zo'n lief meisje boos zijn?

SARA: Juno!

LUNA: Maar nee. Kom eens hier. *(gaat naast Sara zitten en drukt haar tegen zich aan.)*

SARA: Juno zei dat ik hem heel hard pijn heb gedaan. Ik wou hem geen pijn doen.

LUNA: Dat weet ik Sara. Maar ge kent Juno, hij overdrijft altijd. Straks is hij dat weer vergeten. Ge moet niet triest zijn. Mensen doen en zeggen dikwijls slechte dingen waar ze later spijt van hebben. Gij zijt en blijft Sara, de leukste meid die ik ken. Voor ons ben jij ons kleine zusje en geloof mij, wij houden allemaal zielsveel van jou. (.../...) Wacht, hoe kan ik u terug opvrolijken?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSENS**
Voor de juiste keuze